

Ons Kompjoeterblad

Jaargang 38 - Nummer 3 - mei 2023

⚙️ HCCR Nieuws

➔ Kalender

⚙️ Nieuwtjes

- * ChatGPT, in Italië verboden wegens privacyschending
- * Uitnodiging: Algemene Vergadering
- * E-reader kopen, waarop te letten
- * YouTube stopt met overlay advertenties
- * Bezoek Focus | WTV
- * Maak je eigen kaartjes met Canva

Midden West-Vlaamse Hobby
Computer Club Roeselare vzw
zetel: Skaldenstraat 27 - 8800 Roeselare

RPR Kortrijk
Ondernemingsnummer 432327416

info@hccr.be - <http://www.hccr.be>
Betalingen op rek MWVHCCR
BE12 0689 3213 7792

HCCR NIEUWS

* Onze kalender voor 2023/2024

6 mei 2023	Snapseed - Gratis Foto's bewerken door Rudi + Alg. vergadering	Prettige vakantie !	
2 september 2023	Veilig het net op door Patrick		
21 oktober 2023	ICdeeTjes met Google door Patrick	16 september 2023	Workshop: digitale collectie E-books Gaat door bij ARHUS
		6 april 2024	Raspberry PI Toepassingen Door Christophe

* ChatGPT, in Italië verboden wegens privacyschending

ChatGPT is in Italië verboden. Een toezichthouder die over privacy gaat heeft besloten dat OpenAI op een onjuiste manier omgaat met het verzamelen van persoonsgegevens. Een privacyprobleem dat zo zwaar weegt, dat het hele programma in de ban wordt gedaan.

• ChatGPT

ChatGPT is een online programma waarin je allerlei vragen kunt stellen die vervolgens door kunstmatige intelligentie worden beantwoord. Denk bijvoorbeeld aan kennisvragen die je ook in Triviant zou tegenkomen, of ingewikkeldere vragen zoals het plannen van een sportschema of weekendje weg. Het heeft een enorme vlucht genomen de laatste paar maanden, omdat iedereen ziet wat de potentie van kunstmatige intelligentie en/of machine learning is. Tegelijkertijd schuilen er ook veel gevaren in dit soort apps, waarvan maar weinig mensen op de hoogte zijn.

Sommige overheden voelen zich daarvoor verantwoordelijk, zoals nu blijkt in Italië. En juist een programma waar zoveel hype rondom is, valt daarbij meteen het hardst. Die wordt aangepakt. Of het in Italië nog wel mogelijk is om bijvoorbeeld de ChatGPT-mogelijkheden van Bing te gebruiken, of de My AI-assistent van Snap-

chat, dat is onbekend. In ieder geval is ChatGPT zelf uit den boze.

• OpenAI is niet zo... open

OpenAI zou -in tegenstelling tot wat je met die naam zou verwachten- helemaal niet open zijn over welke persoonsgegevens er allemaal worden verzameld en waar die data zoal heengaat. Daarnaast mag in Italië geen ChatGPT worden gebruikt door mensen van jonger dan 13 jaar, maar dat kan helemaal niet geverifieerd worden. ChatGPT heeft namelijk geen enkele leeftijdscheck ingebouwd.

Meerdere redenen dus om voor de Italianen te besluiten dat deze innovatieve AI niet aan zijn burgers is besteed. Het gaat daarbij dus niet eens om de kracht die ChatGPT heeft, een kracht die overigens ook ter discussie is gesteld deze week (*door allerlei hoogleraren en techberoemdheden*). Het gaat puur om iets waar heel veel sites en apps niet goed mee omgaan: duidelijkheid verschaffen over wat er met de data gebeurt. Als het bijvoorbeeld op Amerikaanse servers terecht komt, dan is dit tegen de regels van de EU.

Bron: Laura Jenny, dutchcowboys.nl

Alle artikels in dit nummer zijn puur informatief - Besproken software en/of hardware installeren gebeurt op uw eigen verantwoordelijkheid. - Noch de uitgever, noch de redactie, noch de HCCR kunnen aansprakelijk gesteld worden voor eventuele schade en/of gegevensverlies ten gevolge van het installeren van de besproken software en/of hardware.

⚙️ NIEUWTJES

* **Uitnodiging Algemene Vergadering, 6 mei 2023 om 16 uur**

Uitnodiging Algemene Vergadering

Roeselare, 21 april 2023

vzw Midden West-Vlaamse Hobby Computer Club Roeselare

Bij deze, nodigen wij graag,
alle leden uit op de jaarlijkse Algemene Vergadering
van de vzw Midden West-Vlaamse Hobby Computer Club Roeselare,
op zaterdag 6 mei 2023 om 16 uur in het clublokaal, Nijverheidsstraat te Roeselare (*ingang via parking OLV-Markt*)

AGENDA

- 1 Openingswoord door de Heer Voorzitter
- 2 Overzicht van de activiteiten van het afgelopen werkjaar 2022 - 2023.
- 3 Overzicht van de financiële toestand. Inkomsten en uitgaven v/h boekjaar 2022.
- 4 Ontlasting aan de beheerders voor de handelingen van het afgelopen werk en boekjaar.
- 5 Begroting boekjaar 2024
- 6 Goedkeuring door de Algemene Vergadering van de begroting voor het boekjaar 2024.
- 7 Rondvraag
- 8 Slotwoord door de Heer Voorzitter

Deze Algemene Vergadering is een openboek omtrent de werking van de club.

Het is dan ook belangrijk op deze vergadering aanwezig te zijn.

De voorzitter

Kevin Florin

De secretaris

Rik Durnez

NIEUWTJES

* E-reader kopen, waarop te letten

De prijs van een e-reader kan enorm variëren. Hoe kun je er zeker van zijn dat je waar voor je geld krijgt? Zijn alle functies nuttig? Is een eenvoudige tablet-app voldoende om e-books te lezen? En hoe download je ze? We beantwoorden al je vragen.

• **Wat kan je met een e-reader?**

Sinds 2020 is de verkoop van e-readers in ons land spectaculair gestegen. De elektronische boekenlezer heeft dan ook heel wat troeven om fervente lezers te verleiden. Het grootste voordeel: je hebt er duizenden boeken tegelijk mee op zak.

E-readers werken met zogenaamde elektronische inkt. Zo'n scherm is comfortabeler om te lezen dan het scherm van een tablet of smartphone, maar weinig of niet onderhevig aan vernieuwing. In het algemeen bieden e-readers dan ook veel minder technologische snufjes dan andere mobiele apparaten. Die relatieve eenvoud heeft als voordeel dat e-readers een heel lange levensduur en batterijduur hebben.

• **Voornaamste kenmerken van een e-reader**

De e-reader is niet per se kwetsbaarder dan een boek omdat hij steeds beter tegen spatten en regen bestand is. Deze (*relatieve*) waterdichtheid is tegenwoordig wijdverspreid en het merendeel van de apparaten scoort goed op dit vlak, behalve de instapmodellen.

Het komt zelden voor dat een e-reader het allernieuwste design vertoont. Hij is meestal uitgerust met een scherm van ongeveer 6 à 7 inch omgeven door dikke randen, waardoor het apparaat royale afmetingen krijgt.

Ondertussen hebben zo goed als alle apparaten ook achtergrondverlichting. En bij sommige modellen wordt die zelfs automatisch. Geen extra licht nodig dus, wat handig is om te lezen in bed.

In het hogere segment zijn er nu ook modellen te vinden waarop je aantekeningen kunt maken met een (*soms optionele*) stylus. Natuurlijk benadert dit nog meer de ervaring van een papieren boek. Maar daar hangt wel een stevig prijskaartje aan vast.

• **Hoe download en lees je een e-book?**

De opslagcapaciteit van een e-reader (*tussen 6 en 32 GB*) lijkt misschien erg laag, maar je moet weten dat een e-book slechts enkele megabytes (*MB*) "zwaar" is. Je kunt dus tot duizenden boeken op je apparaat downloaden. Let wel op de opslagcapaciteit als je een fan bent van audioboeken (*en je apparaat ze kan lezen*), deze nemen namelijk veel meer ruimte in. In het algemeen heb je voornamelijk toegang tot de catalogus van de fabrikant van je e-reader om een

Foto: Andrew Lih, CC BY-SA 3.0

NIEUWTJES

boek rechtstreeks vanaf je apparaat te downloaden. Dat is vooral het geval bij de Amazon Kindle. Je kan boeken per stuk kopen, maar de fabrikanten van e-readers bieden ook abonnementsformules aan met vrije toegang tot hun catalogus tegen een vast bedrag per maand (*vaak rond de tien euro*).

Naast deze gesloten systemen bestaan er websites (*vaak gratis zoals gutenberg.org*) waar je boeken van op je pc kunt downloaden en ze vervolgens naar je e-reader kunt overzetten met een USB-kabel.

Het bestand dat je downloadt, kan echter een bepaalde bestandsindeling hebben (*epub, mobi, azw, ...*) die niet wordt herkend door je e-reader. Dit is onder meer het geval bij de Kindle die het meest voorkomende epub-formaat niet standaard ondersteunt. Er bestaat toch een oplossing: dankzij specifieke software om het bestandsformaat te wijzigen. We raden Calibre aan, een gratis programma voor Windows, macOS en Linux. Amazon heeft het ook gemakkelijker gemaakt om epub-bestanden naar een Kindle te downloaden. Dat kan voortaan met de app "Send to Kindle" of via het e-mailadres dat aan je Kindle is gekoppeld.

Laatste zorg: de digitale beveiliging (*DRM = digital rights management*) op de meeste betalende e-books beperkt de toegang ertoe om uitwisselen en hacking tegen te gaan. Gelukkig vind je ook boeken zonder beveiliging op veel websites.

Foto: Tina Franklin, CC BY-SA 2.0

• **E-reader of tablet?**

Wist je dat je op een tablet of smartphone ook e-books kunt lezen? Hiervoor heb je wel een specifieke app nodig, zoals de app van Kindle of Kobo of een app als Apple Boeken of Google Play Boeken.

Maar hoe weet je nu of een e-reader een nuttige investering is? De voor- en nadelen van dit apparaat ten opzichte van een tablet even op een rij.

• **E-reader**

- Voordelen

- * Autonomie van de batterij, tot enkele weken op één enkele lading.
- * Scherm met e-ink zodat je, zelfs bij fel licht, kunt lezen zonder je ogen te vermoeien.
- * De meeste modellen beschikken over een scherm met achtergrondverlichting om in het donker te lezen.
- * Compact en licht formaat.
- * Gemakkelijke en directe toegang tot de met het model verbonden online bibliotheek (*bv. de bibliotheek van Amazon op Kindle*).

- Nadelen

- * Moeizame internetnavigatie.
- * Geen multimediatoepassingen, foto, muziek, video, e-mail enz. ...
- * Meestal worden illustraties in zwart-wit weergegeven.
- * De verschillende modellen en merken werken niet allemaal op dezelfde manier en lezen niet allemaal dezelfde bestanden.
- * Voor boeken in een aan DRM onderworpen formaat, zijn de ruil- of uitleenmogelijkheden uiterst beperkt.

• **Tablet**

- Voordelen

- * Gemakkelijke internettoegang.
- * Mogelijkheid om in het donker te lezen dankzij het scherm met achtergrondverlichting.
- * Gemakkelijk te downloaden e-books, ongeacht de gekozen winkel, via de beschikbare apps.
- * Multimediamogelijkheden: foto, video, e-mail enz. ...

- Nadelen

- * Moeilijk lezen in volle zon.
- * Het heldere scherm is vermoeiend voor de ogen.
- * Heel wat kortere autonomie van de batterij.
- * Voor boeken in een aan DRM onderworpen formaat, zijn de ruil- of uitleenmogelijkheden uiterst beperkt.

Bron: Testaankoop

NIEUWTJES

* YouTube stopt met overlay advertenties

Sinds 6 april is YouTube gestopt met het tonen van zogenoemde overlay advertenties in video's. Die advertenties werden alleen getoond wanneer je video's bekeek op een desktop device en verschenen dan als een banner onder in de video (zie afbeelding). Je kon ze wel wegklikken, maar volgens YouTube waren ze toch erg storend.

• Het einde van de overlay advertentie

In een kort statement (*) op de support website van het videoplatform staat dat YouTube niet verwacht dat content creators die geld verdienen met advertenties die, in en rondom hun video's getoond worden, veel last (omzetverlies) zullen hebben van het verdwijnen van de overlay advertenties.

• YouTube verwacht geen omzetverlies voor content creators

Het platform spreekt de verwachting uit dat het verlies van de overlay advertenties gecompenseerd zal worden doordat de betreffende adverteerders straks zullen kiezen voor een van de drie andere advertentie-opties.

Vanaf 6 april zijn dat onder andere de advertenties die voorafgaand aan een video getoond worden en na vijf seconden weggeklikt kunnen worden en de zogenoemde non-skippable advertenties die je als kijker verplicht moet afkijken voordat de video start. Daarnaast kunnen adverteerders ook kiezen voor verplichte advertenties van zes seconden, de zogenoemde bumper-ads.

Daarnaast heeft YouTube nog meer opties voor content creators om geld te verdienen met hun video's. Zo introduceerde het platform onlangs de optie om geld te verdienen met de muziek die bij video's gebruikt wordt. Dat betreft bijvoorbeeld gelicenseerde muziek waarbij je als creator eerst de rechten betaalt om de muziek te mogen gebruiken, waarna de inkomsten geheel voor jou zijn.

Bron: Ron Smeets, dutchcowboys.nl/
(*) <https://tinyurl.com/2u95c3cj>

* Bezoek Focus | WTV

- Op dinsdag 11 april gaf een mooie groep HCCR'ers present bij de gebouwen van de regionale zender Focus - WTV.

- De gids bracht ons een overzicht van het ontstaan van de zender, de samenwerkingsverbanden met andere nieuwsgaarders en de bevriende zakenrelaties binnen hetzelfde gebouw.

- De rondleiding bracht ons naar de planning, de redactiekamer, wij kregen een korte live-demo in een film-editing ruimte (als video editing software gebruikt men Adobe Premiere Pro). Verder kregen wij uitleg bij 'het archiveren' (wat door vrijwilligers wordt gedaan).

Tijdens de doorgang konden wij zelf even testen in een van de perfect geluidsichte ruimtes voor nasynchronisatie.

- Volgende stap bracht ons een inkijk bij de schmink-/kleedkamer. Op naar de (nu nog in gebruik zijnde) opname studio. Waar wij op de stoel van nieuwsanker Ann-Sofie, Kjenta of Karl konden plaats nemen en er onder andere de autocue bedienen. In de nieuwe opname studio (nog in opbouw) zullen er veel meer mogelijkheden zijn. Zo kwamen wij in de regie-kamer (foto) met zijn vele schermen, schakelaars en knoppen.

- Deze aangename namiddag werd afgesloten met een drankje in Hotel Mercure.

Foto Erik Depoortere

John Detaellenaere

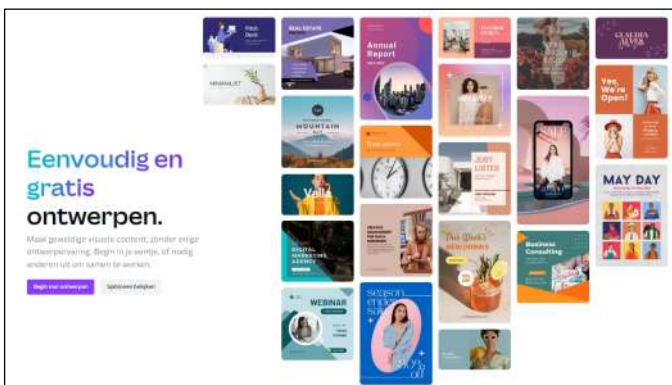

NIEUWTJES

* Maak je eigen kaartjes met Canva

Dankzij Canva kan iedereen leuke, originele kaartjes maken! Verras zo je familie, vrienden, buren, met je persoonlijke kaartjes.

Canva.com is een (*gratis*) webtoepassing om grafische ontwerpen te maken op een zeer eenvoudige manier. Je gebruikt hierbij kant-en-klare sjablonen, fotokaders, iconen, beeldmateriaal, lettertypes, ... uit hun bibliotheek. Je kan ook je eigen beeldmateriaal (*foto's en video's*) toevoegen.

• **Stappenplan:**

Stap 1 - Registreren en inloggen:

Heb je nog geen persoonlijk account? Maak er eentje gratis aan via www.canva.com. Klik op 'registreren', gebruik je e-mailadres (*veiligste optie*) en kies een sterk, veilig wachtwoord!

Stap 2: Nadat je een bevestigingsmail hebt gekregen, kan je inloggen op jouw nieuwe account. Pas indien gewenst jouw taal en e-mailvoorkeuren aan.

Stap 3 - Ontwerpen:

Klik op 'Een ontwerp maken'. Typ in de zoekbalk 'wenskaart'. Beweeg met je muis over de verschillende resultaten om de voorgestelde formaten te zien (*opgelet: sommige zijn in inch of pixels in plaats van cm of mm*). Kies 'liggend', 'vierkant' of 'staand' naargelang jouw voorkeur.

Tip: Indien je dit wenst, kan je onder de voorgestelde formaten ook zelf een eigen formaat ingeven bij 'aangepast formaat'.

Opgelet: Wil je je kaartje per post versturen? Kies dan best voor een liggend of staand formaat. Op vierkante kaartjes moet je meer postzegels plakken.

Stap 4: Kies een sjabloon uit de linkerkolom om mee aan de slag te gaan. Scroll naar beneden om je te laten inspireren of ga gericht op zoek door in het zoekveld

een thema in te typen. Heb je er eentje gevonden dat je bevalt? Klik erop om het te verplaatsen naar je witte canvas.

Tip: Twijfel je tussen meerdere sjablonen? Maak meerdere canvassen via 'pagina toevoegen' en zet zo je opties onder elkaar.

Stap 5 - Personaliseer je ontwerp:

Wanneer je een element (*foto, tekst, iconen, ...*) selecteert (*herkenbaar aan de blauwe rand*), krijg je bovenaan een balk met bewerkmogelijkheden. Zo kan je lettertypes en -grootte, kleuren, ... aanpassen of een filter toepassen op een foto. Klik bijvoorbeeld op de oranje achtergrond en daarna op het oranje vierkantje om deze te wijzigen naar jouw favoriete kleur. Kies een kleur in de linkerkolom.

Teksten kan je niet enkel veranderen van opmaak maar ook de tekst zelf personaliseren. Selecteer en typ je eigen tekst.

Ook elementen, zoals de champagneglazen in het ontwerp, kan je (*meestal*) aanpassen van kleur, grootte,... maar kan je ook vervangen door een zelfgekozen icoon, sticker,... Je vindt eindeloos veel mogelijkheden door in de linkerkolom op 'elementen' te klikken. Wil je er eentje toevoegen? Klik erop of versleep het naar jouw canvas.

Tip: Gebruik geen betalende elementen die je herkent aan het Pro-kroontje. Er zijn voldoende gratis alternatieven. Doe je dit toch, dan zal je later bij het exporteren een melding krijgen.

Je kan ook jouw eigen beeldmateriaal, foto's of video's, toevoegen. Kies links voor 'uploads' en 'bestanden uploaden'. Selecteer op jouw toestel de gewenste beelden. Versleep het beeld van de linkerkolom naar de gewenste plaats in jouw ontwerp.

Tip: Denk in laagjes! Je start altijd met een achtergrond in een kleur of met een bepaalde afbeelding. Daarboven plaats je tekst, iconen,... Soms zal een element niet of gedeeltelijk zichtbaar zijn of zal je het niet kunnen selecteren omdat het achter een andere laag verstopt zit. Klik rechts op een element om het naar voren of achteren te verplaatsen en het zo op de gewenste laag te zetten. P.S. Staat er een foto op jouw achtergrond (*achterste laag*)? Dan hangt deze mogelijk (*muur*) vast aan je canvas. Wil je deze losmaken? Klik rechts op de achtergrondafbeelding en kies 'afbeelding losmaken van achtergrond'.

NIEUWTJES

Stap 6 - Exporteren:

Ben je helemaal tevreden met je ontwerp? Klik rechtsboven op 'delen' en vervolgens op 'downloaden'.

Opgelet: Je kan in principe ook meteen je ontwerp uploaden naar jouw sociale media. Aangezien Canva zo toegang krijgt tot jouw profiel en gegevens, raden we dit af.

Kies vervolgens voor het bestandstype 'png' om de beste kwaliteit van jouw ontwerp te behouden. Selecteer de gewenste pagina en klik op 'downloaden'.

Voilà, nu kan je het bestand terugvinden in de map 'downloads' van jouw toestel.

Van daaruit kan je het mailen naar jouw contacten, versturen via jouw sociale media, zelf afdrukken of versturen naar een printservice, ...

• Handige beginnerstips

Behoud zoveel mogelijk de opmaak van de kant-en-klare sjablonen. Professionele ontwerpers hebben deze gecreëerd en weten welke kleuren er bij elkaar passen, hoe groot de letters moeten zijn, ...

Less is more: Gebruik niet te veel kleuren of verschillende lettertypes. Laat ook (*wit*) ruimte en zet je kaartje niet overvol.

Wijzigingen worden automatisch opgeslagen. Heb je een foutje gemaakt? Geen probleem, druk gewoon op het pijltje 'ongedaan maken' of gebruik de toetsencombinatie Ctrl + z.

• Samengevat:

- Eenvoudig in gebruik, maar toch oneindig veel mogelijkheden in één en dezelfde applicatie, zowel voor privé- als professioneel gebruik (*bv. voor verenigingen, scholen, bedrijven, organisaties,...*). De applicatie blijft ook constant evolueren en uitbreiden (*bv. QR-codes toevoegen, video's bewerken, ...*)

- De basis van Canva is gratis. Voor de meeste gebruikers is dit zeker voldoende. Voor het verwijderen van een achtergrond van een foto heb je de betalende versie nodig.

- Probeer de betalende versie gratis uit gedurende 30 dagen of maak als leerkracht, school of bibliotheek gratis gebruik van Canva for education.
<https://tinyurl.com/3b9u4spw>

- Aangezien je Canva.com via jouw internetbrowser gebruikt, kan je overal en via eender welk toestel aan jouw bestanden. Uiteraard moet je wel steeds verbonden zijn met het internet.

- Canva heeft een app voor smartphones of tablets, maar om gemakkelijker te werken maak je beter gebruik van een computer met muis.

- Canva heeft een goede hulpfunctie in verschillende talen met uitgebreide uitleg over alle functionaliteiten. Daarnaast bieden ze ook ontwerpcurssussen aan in hun Design School (*helaas niet in het Nederlands*).

- Op YouTube vind je wel heel wat handige, Nederlandstalig video's (*) die je de weg wijzen.

Bron: Sandra Vanneste, ArHus.be
(*) <https://tinyurl.com/nrxvn4r4>

